

RÖVID HIREK

PRÁGA. — A cseh kormány az egyre erősebben előretörő nemzeti szocialista mozgalommal szemben, erélyes lépésre határozta el magát. Az összes jobboldali szervezeteiket, főleg azokat, akik Hitlerrel igyekeztek kapcsolatot szerezni, magasabb államrendekből feloszlatta és vezetőiket letartóztatta. Massaryk kormánya hi maradt államirányító a fennálló tradícióhoz és még diktatúra árán is biztosítja a létezését képező demokráciát.

NEW-YORK. A bronxi rendőri ügyelőség Reichmann főrabbi intervenciójára mindazon zsidó kereskedőket, kik a szombati napon zárua feltek feltekeltek, felmentette a vasárnapi munkaszüneti törvény kötelező letartása alól. — Dr. Cyrus Adler az American Jewish Committee elnöke, valamint a zsidó teológiai szeminárium rektora, a napokban ünnepele 70-ik születési évfordulóját. — Az Egyesült Államokban egy új fasiszta párt szervező munkálatai kezdődtek meg, ez ugyancsak „Eszeláncok” mozgalma. Az új mozgalom Hitler Adolfot felülmúló szellemi vezérének. A szervezet programja kimondottan antiszemita vonalkozású. A mozgalom vezetője William Dudley Pelley amerikai iró. A párt már egy lepot is kiadott „Liberation” címmel.

AKKO. Egy haltenésztelen nagy szakértelműmel rendelkező juosvárosi zsidó mintegy 6 hónappal ezelőtt Akko közelében egy halaslatot létesített, szokatlan kedvű eredményel.

ZÜRICH. Az elmúlt vasárnap volt a Zürichben a városi tanácsválasztások, amelyen az antiszemita „Nemzeti front” is 10 mandátumot kapott. Ez az első esete, hogy a városi parlament 124 mandátumból az antiszemita pártok is sikertől nem mandátumot elér.

BIALYSTOCK. Erev Rosbaszon napján több antiszemita hullám békelt a mielőtt építkező és több revolverlovást adott. Négy személy súlyosan megsérült. A merénylők elmenekültek.

BERLIN. A zsidók nem kaphatnak többé fegyverhasználati, valamint vadászati engedélyt. — A Thüringiai főkormányzó intézkedett, hogy minden nemzetszocialista párttag származásáról pontos kimutatást kell készíteni, amelynek vissza kell nyulnia a francia forradalomig. — A schlesvigi kormány-elnök rendelőletét utasította az iskolákba, hogy a vallásoktatásnál az izsák áldozatának történetét töröljék, mert ez ellentézik a német szellemmel. — A több mint száz éves perlebergi zsinagógát a közelmúlt napokban lezárták. A zsinagóga bezárásának oka az volt, hogy a hitközség tagjai az utóbbi hónapok során többnyire meghaltak és elmenekültek és a templom fenntartása többé nem bír lehetőséggel. A kultuszterületeket átadták a berlini hitközségnek. — A német frontarcosok szövetségének elnöke, Horn tábornok kijelentette, hogy a jövőben a frontarcosok szövetségében csak árja születésűek vehetnek részt. — A napokban alakult meg a zsidó német és nagyothallak szövetsége, melten kizárták őket az országos szövetségből, zsidó felekezettük miatt.

AMSZTERDAM. Machsike Hadas néven Amsterdamban egy keleti zsidó-hitközség alakult, Helsen S. főrabbi szellemi irányítása mellett. Az új hitközség egy Talmud-Tóra iskolát nyitott és elhatározta, hogy a közeljövőben egy Beth Jákob valamint egy jesivát is létesít. — A hivatalos statisztika büro legutóbbi jelentése szerint Hollandiában jelenleg 11907 zsidó él, amely az összlakosság 1.41%-át teszi ki. A holland zsidóság 57%-a Amsterdamban él, hol a lakosság 8.68%-t teszik ki. A holland zsidóság között 5184 a szefard zsidók száma.

VARSÓ. A Rovno közelében lévő Mereritsch községben Ros-Hasono második napján súlyos szerencsétlenség történt. Egy égi gyertya ráhullott a frigszekrényre és 3 Tóratekeres a lángok martalékának áldozatául esett. A hitközség zsidósága mélyen gyászolja az elpusztult szent Tórákat. — Konstanz-ban szeptember 27-én avatták fel az új lengyel hajóvonalat Palaszina felé, melyet Arciszewski lengyel követ adott át a forgalomnak. Az első út alkalmát a „Polonia” nevű 15.000 tonmás hajóval 700 utas ment Palaszina-ba.

WINTENBERG. Negyven német professzor, akik a Heidenheim kesiélyban konferenciát szándékoztak tartani a német gazdasági és szociális állapotokról, leleltöztették és internálótáborba zárták őket. A hivatalos kommunikáció szerint a professzoroknak felforgató törekvések voltak.

FOKVÁROS. Fokváros polgármesterének a bielsztoiki születésű ouis Oradert választották meg, aki a déli rádió részvénység igazgatója. Oradert a második zsidó már Fokváros polgármesteri székében.

LONDON. 65.186 bibliával többlet adtak el a világon 1932-ben, mint 1931-ben, Ez a növekedés azonban az Európán kívüli földrészekre esik, mert magában Európában kevesebb szentírást adott el a bibliaterjesztő társulat 1932-ben, mint 1931-ben. Az egész világon eladott példányok száma (1932-ben) 10.671.470.

A görög kormány nem látja szivesen a zsidó kivándorlást

Szaloniki. Rendkívül érdekes nyilatkozatot tett a közelmúlt napokban Philip Dragomiris miniszter, Macedonia kormányzója, a „Hestia” alhéti görög napilap képviselője előtt, a görög zsidók palesztinai kivándorlásáról. A miniszter többek között a következőket mondta: „A kormány nem kívánja, hogy a zsidók elhagyják az országot, így tehát a kivándorlást nem látja szivesen, már csak azért sem, mert ez joggal keltheti azt a látszatot, mintha Görögországban a kormány antiszemita politikát folytatna és emiatt kivándorlással igyekeznek a zsidó tömegekben segíteni. A kormány az az óheja, hogy a zsidó vallású polgárai az országban maradjanak, saját érdekében épügy, mint az ország érdekében is. Ez az álláspont nem azt jelenti, mintha a kormány nem érezne meleg szimpátiát a cionista mozgalommal szemben. A kormány az új irányú nézete nagyon is közbismert és több ízben hangsúlyozta, hogy a legnagyobb szimpátiával adózik annak a mártírának, nemzeti újjászületésén.” Macedonia fő kormányzójának ezen nyilatkozata nagy felütést keltett és a zsidó lakosság között meleg elismerést váltott ki.

A görög kormány szimpátiikus nyilatkozata azonban nem felelt meg a zsidóságot afelől, hogy a zsidó tömegek Görögországban legfőképpen Szalonikiben a legnagyobb tömegben élnek és egyelőn reményük a palesztinai kivándorlás. Etlé tekintve meg kell állapítanunk, hogy a miniszter által hangoztatott szimpátiát a görög lakosság legnagyobb része — sajnós — nem osztja. Csak egy évvel ezelőt nagy antiszemita kilengések folytak le, melynek inszenzációsában nagy része volt a kormány lapjának is. Sőt a röviddel ezelőt megartott parlament választások is az antiszemitaizmussal egyetemben zajlottak le. A görögök egyik legismertebb vezetője, Vezizelos is hisza antiszemita programmal jelöltette magát. Sajnos a szép szavaktól a zsidó tömegek jölette nem emelkedik és egyetlen új maradványuk nyomoruk likvidálására: a palesztinai kivándorlás.

— A lengyel kormány elismerte a jeruzsálemi héber egyetemet. Varsó. — A belügyminiszterium körleveltel intézett az ország összes komiszárútatásához, amelyben közli, hogy a lengyel kormány, a jeruzsálemi egyetemet, mint fősikolát elismerte. Ennek folytán tehát mindazon lengyel polgárokat, akik tanulmányokat a héber egyetemen folytatják, épen úgy, mint más fősikolák látogatása esetén, felment tanulmányi ideje alatt a katonai kötelezettség alól. A belügyminiszter azért intézte ezen körlevelet a politikai hatóságokhoz, mert ebben az évben először rendkívül nagy számú zsidó diák ment Lengyelországból Jeruzsálembe, hogy a héber egyetemen folytassák fősikolai tanulmányaikat.

— A frankfurti jesivát Fiuméba helyezik át. Fiume. Az elmúlt hetekben a hitközségi tagok teljes részvételével megtett választotta meg az orthodox hitközség új főrahbját és a választás egyhangulag dr. Breuer József frankfurti főrahbira esett. Ennek a választásnak azért van különösebb jelentősége, mert össze van kötve egy jesiva létesítésével, amely első ilyen intézete lesz Olaszországnak. A jesiva igen előnyös kedvezményeket fog tanítványai számára biztosítani és lehetővé teszi számukra, hogy a városba a gimnáziumokat, vagy ipariskolákat teljesen ingyenesen látogassák, hogy ezen a módon is felkészülhessenek az életre. A jesiva később egy hachsara telepet is fel fog állítani, hogy növendékei számára certifikátot kaphasson. Ez a hír egyébként azt is jelenti, hogy Németországban tartóatlalan a helyzet. Ugyanaz történetik tehát, mint a zsidó történet számos esetében 1298-ban a Ros-nak menekülnie kellett Németországból és Spanyolországba tette át jesiváját. A kozáklázadás alkalmából 1648-ban a Sach Orosországból Morvaországig jutott. A babiloniai gaoni iskolák az elnyomás következtében feloszlottak és Spanyolországban támadt új Tóráközpont.

Gyenge férfiaknak
válaszbélyeg ellenében díjmentesen küldöm szabadalmazott szentcztés
„HEURÉKA”
találalmányom ismertetőjét. — Cim: „PATENT 616” C. I. U. J.
1. sz. postafiók.

ZSIDÓ HUMOR ÉS TÖRTÉNETEK NAGYJAINKRÓL

Kis Irodalomtörténet
Schiller majd minden országnak írt egy drámát: Franciaországnak „Az Orleansi szüzet”, Angliának „Mária Stuartot”, Spanyolorzágnak „Don Carlos”, Olaszországnak „Fiascolt”, Svájcnak „Wilhelm Tellt”, Németországnak „A rablókat”.

(Prager Montagsblatt.)

Tartom a bankot
Rabbi Akiba Egerhez egy napon késő este bekopogtatott egy zsidó özvegy és sirva panaszkolta el neki, hogy odahaza gyermekeinek nincsen egy falat kenyere sem, sőt holnap reggel kidobják a lakásból is, ha nem fizeti ki hátralékos házbérért.

Rabbi Akiba azonnal vette kabátját és elindult, ho, y a hitközség gazdajaitól megszerze az özvegy számára a szükséges összeget. Sajnos azonban egyetlen egyet sem talált odahaza, mert mindannyian a játékklubban időztek. A rabbi tehát a játékkub felé vette az utját. Amidőn belépett a játéksobába, a hitközség tagjai ijedten felugrártak és gyorsan elakarták lütneti a kártyákat, hogy a rabbi észre ne vegye. Rabbi Akiba azonban felkiáltott: — Megálljatok! Ne dobjátok el a kártyát, tovább játszunk és én tartom a bankot.

És a szegény asszony másnap ki tudta fizetni a házbérért és kenyeret tudott adni gyermekeinek.

Szokások, amelyet nálunk már nem ismernek

A levári zsidók a Mindenható nevének említésére kezűket homlokukra, szájukra, majd mellükre helyezik, minthey annak jelképekül, hogy gondolataik, szívük és szavaik Isten szolgálatában állanak.

A florenci spanyol hitközségben olyan imarend uralkodik, hogy ünneppapokon a mincha ima során fillint léjölnek.

A velencei szefard zsinagógában szokos ünnepe a mincha imánál kézről-kézre adják a sófart, hogy mindenki fujjon bele egy kicst.

Rómában a fiatal zsidó leányok is felhívják 13 éves születésük évfordulóján a Tórához.

Ugy mégy el, ahogy jöttél...

Ugy mégy el, ahogy jöttél! Jöttél sirva és sirva távozol. Jöttél aggodalom közepette és szorongás közepette távozol. Jöttél és zokogtak és zokognak, mikor távozol. Jöttél és nem tudtad, hogy jössz és távozol és nem tudod, hogy távozol.

Szülei szeretet...

Rabbi Tarfon öreg édesanyjával séfált künn az utcón. Egyszerre leoldódott a matróna lábáról a szandál s a szíjjak elszakadtak. Rabbi Tarfon lehajolt és két kezét leterítette eléje, mint valami szőnyegre, hogy édesanyja lábai ne érjék az utca kövét. És így ért haza az öreg édesanyja, fia kezén lépkedve.

De otthon, kipirulva és mégis büszkén, panaszkodott a boldog anya fia barátainak: Tarfon tulságba megy velem! Tarfon tulságba viszi a físztelelet! Tarfon Izrael egyik vezére és az ő kezét aita nekem szőnyegül!

De a bölcsök fejüket rázták és így feleltek: — Amit fiad veled tett, matróna, az milliómodrésze sincs annak, amit a Tóra megkövetel tőlünk szüleinél iránt.

NÉPÜNK

KERESZTÉSEK ÉS KIADÓHIVATAL: **ORADEA**
Száda Iosif Vulcan No. 4.
Telephoni: 440

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő: **WASSERSTROM SÁNDOR**
Felelős szerkesztő: **LEITNER ZOLTÁN**

ELOFIZETÉSI ÁRAK:
Belföldön: Egész évre hitközségeknek és vállalatoknak 500 Lei, magánosoknak 260 Lei, Kulföldön: 4-2 Dollár, Ke. 120-80, P. 25-15, S. 30-20, Dinár 200-150.

Ma neked — holnap nekem!

Nem tudjuk, mindenki észrevette-e és ha észre is vette, vajon fáj-e mindenkinek az, amit mi már hónapok óta figyelünk. Ez az: a német zsidóság helyzetének visszhangja a keletetároló államokban. Az a német zsidóság, amely mindenkör jellemet szavát a román, vagy magyar zsidóság érdekében, amikor annak szükségét látta, ezekből az országokból kevés támogatásra tárt, a szorongatottság eme nehéz idején. A lengyel kormány, megengedi ugyan, hogy átmenetileg ott lehessenek menekültek, ez a magasabb lengyel politika érdeke. Ezzel kapcsolatban az ottani zsidóság köveszi részét a támogatásban, erejének megfelelően. Azon legyöngített erejének megfelelően, amelyet a gazdasági összeomlás még meg-hagyott. Viszont a németellenes behatott Lengyelországban százperccentesen kereszttölviszik.

De itt nálunk, vagy a szomszédországokban? Nem látunk egy nagyobb stílusú akciót, sem anyagot, sem erőlkést, amely dokumentálta volna az együltérzésnek azt a maximumát, amelyet ki kellett volna éreznünk e szomorú és sorsfordító napokban. Tagadhatatlan, hogy a kormányok sem nyújtottak erre segítséget. Emlékeztetünk, hogy a magyar parlamentben a hilerizmus első idején már interpelláltak, hogy nem-e jöttek be az országba németországi zsidó menekültek. Nálunk pedig az a helyzet, hogy erőfelé nem indult meg a zsidóvándorlás. Először is azért nem, mert mi sohasem voltunk, filozofemita országnak elismerve. Másodszor azért sem, mert ez az ország „letiltettek” nek idátszik zsidókkal. Így hirdetik legalább már régebb óta a zsidókat. Harmadszor azért sem, mert a megélhetési lehetőségek sem rózsásak. De nem is hivatgatja az itteni zsidóság sem őket. Hát mit is lehetnének — kérdezhetnének a miul, ha nem tudának pozitíve, hogy az erkölcsi támogatáson kívül, vannak még anyagi lehetőségek. S arra kell rámutatnunk, hogy e téren sem tette meg kötelességét az ország zsidósága.

Igaz, elismerjük, hogy nehéz viszonyok között élünk. De vannak még lehetőségek és talán volna áldozatkészség is. De nincs senki, aki fáradságot venne magának ahoz, hogy összejöjjen a dolgokat. Pedig kötelességünk volna valamennyiünknek, hogy ezt a feladatot elővegyük. Mert érezzük és tudnunk kell, hogy csak a zsidó ösztentelés, meg a szolidaritás az, mely erőt tud adni a németországi zsidóságnak, hogy további élelhalharcát megvíhassa, kerülhetetlen ellenségével.

A romániai zsidóságnak össze kell fogjni e kérdésben. Mert nem lüthetjük azt sem, amiről Csernovitzból kapunk hírt. Az ottani hatóságok nem engedik a boykotot, a német áruk ellen. Értjük meg jól Nem engedik, hogy egy külföldi állam ipari cikkeinek behozatala ellen szót emeljenek a zsidók. Indok: a cuzisták nem látják jó szemmel. Viszont szemel hunynak a cuzisták szervezkedésével szemben és hajják,

hogy egy belső kisebbségnek minden téren való kiszorítását hirdessek. Ez a kétféle mérték az, ami fáj nekünk. És a kormány hálátot „Semleges”, Fabricius kapitány ur és legényei ugyan masirozhatnak. Nyugodtan hozhatnak hillerista hadosztásokat a nagy-szebeni gyűlésükön. Nekik szabad. Nekik lehet. És mi hol'gassunk? Mi lapulunk meg? A régi gellonemtelitással csak húzdunk össze és mindenki végigtáncolhasson rajtunk? Hát mikor fogunk már össze? A né-

melországi szerencsétlen zsidóság érdekében és a magunk mindmosianig „rosszulléfgott” ügye érdekében? Mikor leszünk már leltrekkész kombattánusai az egyetemes zsidó ügynek?

A zsidó közélet óén állók hallgatnak. Pedig dokumentálni kellene a romániai zsidóság leltrekkésztségét, összetartását és együttérzését. Kötelességünk erre figyelmeztetni a romániai zsidóságot. Csak szorunk ne legyen pusztába hulló szó! Ne feleljük el a „ma neked, holnap nekem” felszót. Ne feleljük, hanem idejében okoljunk és tanuljunk!

Gombamódra teremnek a fasiszta pártok Romániában.

Kimélyül az antiszemita front, noha a kormány már rég keresztülvitte a numerus-nullust.

Cuza szervezetei hagygyakorlatokat folytatnak

Bukarest. — Hogy Románia a politikai lehetőségek és lehetlenségek klasszikus földje, azt mindenki tudja, aki csak egy kevésbé is foglalkozik a felpolitikai viszonyokkal. Amit Amerika a technika területén alkotott, azt Románia politikai viszonylatokban teremtette meg. A politikai pártoknak többek között semmi szükségük sincs arra, hogy politikájuk összhangban legyen gyakorlatukkal. Az ellentmondások legdurvább skáláit is megengedik maguknak, amit Cuzákék Hitler-barátsága bizonyít legszélesebben.

Amig azonban más országok megelégedtek annyival, hogy mindössze egy fasiszta pártot alakítsanak, ami egymaga is súlyos teherkéntelnek számított bármely állam politikájára is. A barnaítgek melett ma már nemcsak felkelés, de zöldet, fehérlet, lékel, sőt még elűstben ragyogót is lehet találni. Mindez pedig a fasiszmus megváltó szellemében jött a világra.

E növekvő fasiszta terjeszkedés mellett azonban nem szabad napirendre lérti a közel vesztély egyre nyomászóbb szimpómal mellett. Mert Romániában ez az új jobboldali invázió olyan hatalmas méreteket öltött, hogy Cuzákék már nyitlan a hatalom átveteléről beszélnek, sőt nemcsak a kormány legbensőbb berkeiben, de nemzeti-paraszti körökben is szimpátiával nézik a romániai zsidóságra.

antiszemita mozgalom terjeszkedés felé. És noha a „Dimineața” egyik legutóbbi számában élesen kikel a most folyamatosan lévő cuzista „hagygyakorlatok” miatt és szeméretelt a kormánynak, hogy hogyan tűr meg az állam hadseregén kívül, még más hadseregeket is, a cuzisták azért zavartalanul folytatják hadműveleteiket, melyeknek egy napon igen szomorú következményei lesznek.

De nem szabad elfelejtenuk azt sem, hogy Romániában merőben más a helyzet, mint a nyugati államokban. Mert Hitlernek még módjában állott a zsidóságot megosztani jogaitól és külni a zsidó alkalmazottakat, hivatalnokokat, orvosokat, ügyészeket, bírákat az állami gépezetből, de Romániában mindez Hitlerizmussal nélkül is keresztül van víve. A romániai zsidóság nagyon is meg volna elégedve, ha az áltami alkalmazások területén legalább numerus-klauszuszt alkalmaznának. Sajnos azonban ez hia ábránd, mert az egész vonalon keresztül van víve a numerus-nullus politikája. Hogy egész közel példát említsünk, itt van Nagyvárad, amelynek zsidósága a lakosság 30%-át teszi ki. Méltányos volna tehát, ha az állami alkalmazásoknál respektálnák ezt az arányszámot. Valójában azonban hi-tul akarjuk becsülni, alig fél százalék sincs a közintézetekben a zsidóság száma. Ugyanez a helyzet azonban Kolozsváron, Temesváron és a többi erdélyi városokban is, nem szóva a bukovinai, regáli és beszarábiai nagy zsidó centrumokról.

De, hogy visszatérjünk a növekvő antiszemilizmus vesztélyére, meg kell állapítanunk azt is, hogy pillanatnyilag még a legnagyobb anarchia uralkodik az új fasiszta elakulatok között. Ez nem szabad azonban senkit sem félrevezessen. Mert az erőknek ez a megosztása egy történelmi pillanatban összekovácsolódhat és megsemmisítő cspást mérhet a romániai zsidóságra.

Ujabb arab provokációk az épülő zsidó Palesztina ellen

— Tiltakozó arab memorandum érkezett a Népszövetséghez. —

Csak az elmúlt számunkban számoltunk be az arab munkások és munkaadók tiltakozó sztrájkjáról, amelyet a főmeges zsidó bevándorlás ellen tartottak. Rémültattunk, hogy ennek az atmoszférának meglepésében nagy része volt a Hisztadrulnak, mely a mai cionista politikát irányítja.

Alig csilapodtak le ennek a kudarcba full demonstrációnak hullámai, már is újabb provokációról érkezik jelentés. Jerusalemi híradás szerint az arabok a Népszövetség egy memorandummal kereslék meg, amelyben a zsidókat azzal vádolják, hogy a németországi eseményekből üzletet csinálnak, — és jogcímmenteremelen maguknak, hogy a Hitler elleni harc kapcsán a zsidókat Palesztina felé tereljék. — „Miert nem akarnak a zsidók Afrika valamely részén kolóniákat létesíteni, — írja többek között a memorandum — hol nem lakik senki és zavartalanul építhetnek fel városokat? Készséggel elismerjük Palesztina vállalás jelentőségét, mint az összes vallások bölcsőjét. De mi köze van ennek ehöz, hogy a zsidók egy zsidó államot akarnak itt létesíteni még az arabok kiűzése árán is? Az ország nem bír el már több bevándorlást és minhol a világon élő 14—15 millió zsidónak Palesztinában nincs helye, nem-e azt jelenti ez, hogy egy veszélyes expansio indul Irak és Szíria felé? A zsidók egyébként nem képeznek agrár-népet, amelyet az is bizonyít, hogy minden egyes zsidó kolónia még ma is legkevesebb 4—5.000 dollár évi deficittel dolgozik.”

Jerusalem. Az arab ifjusági szervezetek elnöke a közelmúlt napokban felkereste Palesztina főormányzóját és memorandumot nyújtott át az arab ifjuság nevében, melyben a zsidó bevándorlás ellen tiltakozik. A memo-

randum a többek között a következőket tartalmazza: — „Sajnálattal kell Önnek közölnöm, hogy az arab nép nagyon felindultan nézi a kormányának azon politikáját, hogy szélesre tárja kapuit a zsidó bevándorlás előtt. Biztos tudomásuk van arról hogy a Jewish Agency 80.000 certifikátot kér az elkövetkező három évre, de még ez év folyamán 400.000 zsidó bevándorlót akar az országba hozni. Ha ez ellen a bevándorlási invázió ellen a palesztinai kormány nem védi meg az arab népet, úgy az arab főmegnek maguknak kell gondoskodniuk önvédelemről és arról, hogy Palesztina kapui valóban bezáruljanak. Az ország nem tud többé hallgatni és szenvedni. Választ kérünk!”

A napokban az arab nemzeti szövetség egy röpiratot bocsátott ki, amelyben többek között a következők kitételek szerepelnek: — „Az égi eső megszünt hullani országunkra és helyette zsidó bevándorlók hullanak reánk. A föld nem terem több gyümölcsöt és helyettük ember-palántákat ültetnek el a faljába... Köveleljük, hogy a kormány végre hallja meg és vegye figyelembe az arab nép tiltakozását... Tiltakozógyűlések, demonstrációk és minden törvényes eszköz segítségével meg fogjuk akadályozni a zsidó bevándorlás további zavartalanosságát!...”

A cionista politikai köröknek nem szabad ezek után azzal általniuk magukat, mintha ezek a jelenségek, csak muló vesélyt jelentenének a zsidó építőmunkára nézve. Ha lebecsülik az arab vesélyt és a növekvő nemzeti mozgalmat, ezzel csak saját ügyüknek ártanak. Mert a csendes elnézés leple alatt az arab sovinizmus mély gyökereket eresztett és akkor már nehezebb lesz izolálni a vesélyt, mint most, mikor még csak a gyermekcipőit laposra.

Dr Biedl Samu szegedi hitközségi elnök megbélyegzi Wolf Károly képviselőnek Löw Immánuel főrabbi elleni antiszemita tapintatlanságát

Szegedről jelentik: Nemrég volt megtartva a magyarországi „Országos Biró és Ügyvédi Egyesület” szegedi kongresszusa. Az ismert antiszemita képviselő, Wolf Károly azzal akart tüntetni a zsidósággal szemben, hogy ezen kongresszuson Szegeden világhírű agg főrabbitól, dr Löw Immánuel-t, a magyar fel-sőház tagját, üdvözlő beszédében teljesen mellőzte. Nem úgy tett, mintha elfelejtette volna üdvözölni, hanem hangsúlyozta és jól megfontoltan hagyta ki az üdvözlőköréből. Az eset természetesen kihozta a felületet. Wolf Károly sértésére a nagy pap-tudós, ragyogóan elmés, finom és elegáns beszédében választott a szövekről. De Wolf Károly részéről elmaradt üdvözlésért bőven kárpótolja őt az világszerle megnyilvánuló megbecsülés, mely tudományos munkáikódásáért a legkiválóbb tudósok részéről, évtizedek óta természetesen kijár neki.

A szegedi szentegylet legutóbbi ülésén dr Biedl Samu, szentegyleti elnök tette szavá Wolfnak tapintatlan viseelkedését és adott ut kelmat a tudós főpap ünneplésére. Dr Biedl többek között a következőket mondotta:

— Wolf Károly nem sérthette meg dr Löw Immánuel-t, nem sérthette meg zsidóságunkat sem, mert mi az ilyen opró lüszurások ellen már nagyon régen edzve vagyunk.

— És ha szaválaszem ezt az ügyet, nem azért leszem, mintha rekrimínálni akarnék hanem azért, hogy ez az önkényesen összegyűlt gyűlékezet biztosítsa szeretetéről, ragaszkodásáról és nagyrabcsüléséről a mi agg főrabbinak.

— Wolf elnök ur önmagát sebezte meg, amikor ily mulasztást követelt el.

— Önmagán ütött sebet, amikor nem vett

tudomást dr Löw Immánuelről, mert önkénytelenül is összehasonlításra adott okot.

— Bárten vehetjük fel a kérdést, mi történnék akkor, ha véleltenül holnap Wolf elnök ur kezéről kislilik a politikai hatalom? Ki emlegeti őt ma a határokon túl a hármasszínű határoszlopokon túl. Milyen kormányzati, politikai, társadalmi, nézőéleti vagy tudományos szolgálatait tett ő ennek a nemzetnek, amely az ő nevét magyárkítandó? Vele szemben áll agg főrabbinak, akinek neve a kontinensokon járó pénz, — akit mindenütt ismernek, ahol a keleti tudományokat művelik, ahol kulfalják a növényvilág lítkéit és ahol van még érzék a szép és nemes iránt. Elmondhatom, hogy ő nem fog nyomtalanul eltűnni, mert egész könyvtár fogja elmúlása után is munkásságát és tudományát hirdetni.

— Mi napirendre térünk ezen do'og fellett. Mi meg fogjuk becsülni más felekezettek reprezentatív férfait, mert ezzel önmagunkat tiszteljük meg. — Nagy taps és helyesi és fogadta dr Biedl elnök szavait.

— A telawiwí Levante Messe, mely 1934 tavaszán nyílik meg, jelentősen felül fogja múlni az 1932-es vásárt. Amíg az 50.000 qmtr. területen volt rendezve, az 1934-es 100.000 qmtr. területen épül fel. Az új kiállításnak azonban az előcsőző rendkívüli jelentőséget, hogy az európai ipari államok itt vívják csatáit a közelkeleti piacok megszerzéséért. Érdekes, hogy az alig 50 millió fölvel rendelkező közelkelet ugyanannyi értékű árut vásárol, mint a 450 millió lakosságú Kína. De nagy jelentősége van a telawiwí vásárnak a Toceret Haarec. terén is. Az elmúlt vásár óta rendkívül sok új gyár létesült, amely külföldi piacokat keres magának.

Idegen állampolgárokat is bántalmaznak a Hitler-legények

Frankfurtban egy König nevű délafrikai illetőségű zsidó polgárt a náci terrorfiuk súlyosan bántalmaztak, mert megtagadta a Hitler-köszöntést. A véresre vert délafrikai polgár inzultusa ellen az angol követség erőlyesen tiltakozott, mire a hatóságok „sajnálattal” fejezték ki és kilátásba helyezték, hogy az orvosi költségeket is megtérítik az áldozatnak. A náci részéről az ügy erre már befejezést is nyert, addig míg újra módjukban lesz vérsere verni egy külföldit, hogy keneteljes sajnálatukat arcátlanul újra kifejezhessék. Aztán újra verés és újra sajnálkozás...

A prágai „Bohémia”, mely nem viseltek barátságátlanul a jelenlegi német kormánylat szemben, pontos adatokkal számol be arról, hogy egy csikagóli születésű romániai illetőségű zsidó matrőzzal és boxolóval, hogyan bántak el a Hitler legényei. Feinstein, a zsidó matrőz egyik éjszakáját a gormanstrassel férfi otthonban töltötte. Amidőn reggel a otthon ajtajában álldogált, egy hitlerista ifjusági menel haladt el előtte. — Ebben a pillanatban az otthon vezetője, hátulról egy konyhakést szurt bele, bár jól tudta, hogy Feinstein külföldi állampolgár. Feinstein súlyos sebekkel szállították a legközelebbi kórházba, ahol 10 napig állott gyógykezelés alatt.

Noha kétségtelenül vannak körülmények, midőn a külföldi zsidó állampolgárok nem kerülhetik el, hogy Németországba utazzanak családdal, vagy üzleti dolgokat elintézésé miatt, az is bizonyos, hogy a zsidó sajtó inló szava és felhívásai sok esetben nem találják megértésre, midőn a németországi bojkottot hirdeti. Ennek a bojkottnak természetesen nem szabad megállania az árubojkottnál, hanem ki kell terjednie az élet minden vonatkozására, így az idegenforgalomra is.

Két halálos ítélet Palesztinában

Hatfából jelentik: Az elmúlt héten folyt le Hatfában Josef Jakobi zsidó kolontsa és gyermeke ellen elkövetett merénylet ügyében a törvényszéki tárgyalás. A vádlottak padján öt arab áll, akiket a vizsgálat során nyomós gyanukok alapján őrizetbe vett a rendőrség. A tárgyalás mindvégig izgalmas atmoszférában folyt le. A bíróság leszűt csendben hirdette ki ítéletét, mely szerint a vádlottak közül kettőt szándékos emberölés bűnéértében mondot ki bűnösnek és halálra ítélt, míg a további három vádlottat szabadlát r helyezte.

A tárgyalás, melyről már hoztunk jelentéseket egész Palesztina érdeklődése jelenében zajlott le. A vádlottak, valamint a tanúk kihallgatása során kiderült, hogy a merényletet előre megfontolással követték el egy arab terrorista csoport megbízásából, amely abból a célból létesült, hogy gyilkos merényleteket kövessen el palesztinai zsidók ellen. Érdekes, hogy szervezett központját a saffouri rendőrség csak röviddel ezelőtt lelepte le és egy halálisztát is találtak a központt bírőban, amelyen a tervezett merényletek voltak feltüntetve. A halálisztán szerepelt M. G. Lewin hatfai hitközségi elnök neve is, akik ellen a közeljövőben akartak a terrorista merénylet elkövetni.

A vádlottak, bár beismerték tettüket, még sem számítottak ilyen súlyos ítéletre. A bíróság azonban indokolásában kifejtette, hogy ill közbűnségek gyilkosokról van szó, akik feltűket még politikai felbuzdulással sem tudják magyarázni. A szervezetenek semmi politikai célja nem volt, amit az is bizonyít, hogy épen Jakobi kolontsa és gyermeke ellen követték el merényletet, aki nem tartozott semmilyen pörhöz sem.

HETI GLOSSZÁK

Változnak az idők

Ézéhü chochom, horae esz henajléd... Ki a bölcs, aki látja, mi következik... ha ezt alaplézisnek vesszük, akkor nem monchatnáv, hogy a pesti zsidóság véreie valami rendkívül bölcs emberek volnánk. Mert a cionizmussal szemben évtizedekig olyan negációval viselteték, ami — horribile dictu — öbbet ártott, a magyar zsidóságnak, mint a palesztinai építés munkájának. De most már bölcssek ők is. Igaz, hogy van idő megteroi egy nappal halálunk előtt is és így ma is örömmel kell venni azt, ami Budapestten történik. Vajjon nem e csoda ez, hogy Rabbi Meir Berlin, a mizrachisták vezéré, milyen tisztelttel és örömmel fogadták Pesten? Ne állítsuk megunkat azzal, mintha kizárólag a cionistáknak volna kösbőnhető a ez a nagy változás. Kétségtelen, hogy a céltudatos Palesztina-munka adta a főlökerőt ahhoz, hogy most Erec az egyedüli ország, ahol „konjunktura” van. Ahol keresik a munkeserőket és nem építik le őket. De hozzájárult ehöz az a borzalmas antiszemita hullám is, mely előlötte Középeurópát és hozzájárult az is, hogy most a magyarországi nyugodt életben van ideje a pesti vezéreknek melegelni az új helyzetet, amelyet nem akartak hogy évtizedekig tovább érhüni. Nem akarták elhinni, de most már végre elhiszik, hogy az 1914 előtti állapotok soha nem jöhetnek vissza.

Ezért fogadják Meir Berlin-t oly nagy reverenciával. Ezért hívott össze Freudiger Abraham, a pesti orth. hitközség elnöke egy értekezletet, amely egy palesztinai vallásos zsidó kolónia létesítését határozta el. Egy orthodox magyar koloniaról van szó, amelyen magyarországi orth. ifjak fognek mezőgazdasági és ipari munkával foglalkozni. Még h-ez „contra” cionista! (?) megmozdulás is, de hát kérdi ez ma már a Szentidő, hogy melyik frakció ad hozzá pénzt és munkeserőt? Az országépítésnek mindegy, hogy ki milyen partikerehez tartozik. A fontos az ország épüti és most az a réteg is igyekszik bekapcsolódni, amelyet eddig távolítottak magától, sőt mondhatjuk azt is, elengészes érzülettel viseltetett az épülő orszéggal szemben. Meir Berlin előadásán ott volt Stern Samu, a pesti hitközség elnöke,

New-york zsidó életéből:

Zsidó rabbi — rendőruniformisban

Írta: W. ACKERMANN.

Rabbidiplomával a zsebében, meleg zsidó szívet melében, kimondott szénia vonásokkal, — de két kabáiban, csillogó gombokkal és gumibottal kezében állott az ucca sarkán. Sétált fel és alá.

Hogyan kerül egy rendőrhöz rabbi-diplomára? — kérdezhetik. Erre voltam én is kíváncsi és megkérdeztem őt magát. Itt adom tehát szórul-szóra egy, amit föle hallottam.

— Bronxville-ben rajtam és fivéremem kívül akad még néhány zsidó rendőr és valamennyien igazi hozzáértéssel látjuk el feladatunkat. Mindnyájunk laskájában revolver van és bizony már volt alkalmunk szaválni is ezt a fegyvert. Mi ketten azonban mégis egészen mások vagyunk.

És hogy bebizonyítsa számomra, hogy valóban így van, kihuzott zsebéből egy diplomát és kezembe adta. Komolyan meg voltam lepve, amidőn észrevettem, hogy egy rendőr birtokában egy valódi rabbidiploma van, nagy héber betűkkel írva, azzal a nyomatékossá igazolással, hogy tulajdonosa a Jaure Dee, a Chauschen Mischopt és más rabbinikus műben tökéletes jártással és ismeretekkel rendelkezik. Kérdésemre, hogy hogyan jutott ehöz a diplomához és még inkább, hogy mit ennek a diplomának tulajdonosa miért került a bronxville-i ucca sarkára vigyázni a rendre, a következőket mesélte el számomra:

— Atyánk, ki sajhet volt, Lengyelországból származott. Belőlem és fivéremből tehát rabbit akart nevelni, mert neki a rabbiakra, mint felsőbb fórumra kellett tekintenie. Mondotta is sokszor, egy bizonyos büszkeséggel, hogy ő csak egy sejtet, tud is tanulni, en

4—5 rabbija a nagy hitközségnek, számos hitközségi korifeus. Egyszóval „szalon” képes lesz lassankint a cionizmus, Herzl szülővárosában. Jobb későn mint soha! Ha Hitler is hozzájárult, ha a gazdasági helyzet is elősegítette, — mégis a legfontosabb az a tény, hogy az „elszáradt” ág is kezd kivirágzni.

A cseh-szlovákiai mizrachisták és Meir Berlin

Rav Meir Berlin Cseh-szlovákiát is meglátogatta. Egy zsidó újság munkálatsa megerterjuvolta Pozsonyban, ahol igen érdekes nyilatkozatokat tett a mizrachizmus napi problémáiról. Tekintettel arra, hogy Szlovákiában 150 különböző működő mizrachista helyi organizáció létezik, nem kösbőnbő az ottani zsidóságra nézve, hogy mi a való helyzet, mizrachista szemüvegen át nézve. Így nagyon érdekes, amit Rav Berlin az Executívával volt együtt-

működésről mondott. Amióta a batoldalnak vették át a Cionista Világszervezetben az egyeduralmat, nagyon kritikus lett a vallásos zsidóság helyzete a szervezeten belül. Ickhek Grünbaum például semmi megérítést nem mutat, a vallási kérdések iránt. Nincs is érteke hozzá. Kaplanról pedig elég ha annyit mondunk — hogy Tel Aviv iskolásgyermekeit azért nem akarta a felvonuláshoz összegyűjteni Chanukakor a templom előtt, mert akkor a gyermekek azt hinnék, hogy Chanuka „egyházi” ünnepe, holott... Ben Gurion, a mizrachit „katolikus centrum”-nak nevezi. A vallásos zsidóság szempontjából az ex cultive összeállítás rosszabb nem is lehetne. De ezért a mizrachit nem lép ki a szervezeten. Kitari mellette, mert elismeri azt a nagy munkát, am lyet eddig az ország felépítése érdekében tett. Viszont arra a lanszirozott híre, mely szerint a Mizrachit az Agudához közeledne, azt mondotta Meir

nek dacára soha sem lett belőle rabbi. És talán épen ezért, életcéljának tekintette, hogy fiatal egykor, ha megőnének, rabbinusokká nevelje.

— Nos és Istennek hála — Bronxvilleben nincs hiány jesivákban, így hát mi akadály sem volt annak, hogy egy Talmud-Tóra iskolába adjon bennünket. Jömagam igen kitűnő eredménnyel látogattam a jesivákat egészen a legfelsőbb osztályokig. Angolul is ott tanultunk meg és fivéremmel együtt minden reményünk meg volt arra, hogy rövidesen rabbi leszünk. Mindössze egy évet kellett még egy magasabb iskolában elvégeznünk és aztán mindketőnket alkalmazott volna a helyi hitközség rabbiállásába.

— Atyámnak azonban nem volt rendelve, hogy álmát megvalósulva láthassa. Rövidesen meghalt és hátrahagyta feleségét öt gyermekével, mindennemű kereset nélkül. Vagyona sem volt, mert nint beteges ember, életében is alig tudott gondoskodni a mindennapiról, no meg a mi tandíjainkról. Így aztán félbe kellett szakítanunk a tanulmányainkat. Dolgozni akartunk, hogy némi pénzt takarítsunk meg, hogy tanulmányainkat később folytathadjuk.

— Amint azonban a közmondás mondja: Ember tervez és Isten végez. Nem találtunk semmi valamire való munkát. A rakodóparton zsákokat kellett hordanunk a hajókra, hogy a legszükségesebbeket megkeressük. Legnagyobb gondunk azonban édesanyánk volt, aki beteg fekiüdt és nővértünknek tanítói állását is fel kellett mondania, hogy ápolni tudja. Neki, jövendő rabbinak halvány reményünk sem lehetett többé, hogy a hiányzó kurzust elvégezhessük.

— És hogyan jutott Ön hozzá — vetetem közbe, hogy épen ezt a rabbitlan foglalkozást válassza?

— Nagyon egyszerűen — válaszolta és

köben erősen utánanézetl egy autónak, amely a megengedetnél gyorsabban haladt az uton. Mindig egészséges fickók voltunk és meg volt hozzá a szükséges méretünk és képzettségünk. Ipari szakmát nem tanultunk soha és egy ízben barátaink tréfából azt a tanácsot adták nekünk, hogy jelenkezünk rendőroknak. A tréfa azonban mi komolyan vettük és elhatároztuk, hogy jelenkezni fogunk rendőroknak. Emellett arra is gondoltunk, hogy talán ezen az uton is kább közelebb jutunk a célunkhoz.

— És amint Ön most látja — mondja némi büszkeséggel — eddig még nem történt semmi jobb és végső célunkat még mindig nem értük el.

— Ennek dacára — füzte aztán hozzá — még mindig van egy kis reményünk. Végkére fiatal emberek vagyunk még és egy kis pénz megtakarításának segítségével, midőnkben lesz befizetni tanulmányainkat. Nőstüni természetesen még egyikünk sem tud, mert nem akarjuk magunkat lekötöni, mielőtt célnak el nem érjük. Csak édesanyánk sirdogál állandóan, hogy rábírojon bennünket a házasságra. Nagyon betegnek érzi magát és egy anya szereti látni gyermekeit boldogságát. De minden inkább leánya esküvőjét szeretné megérni és minden biznnyal szivesebben venné, ha mi is mint rabbinusok állanánk egy templomban, mint, hogy a Richmond Hillen negerek közötti vigyázunk a rendre. Mi azonban mindig vigasztaljuk, hogy „zsidóllan” foglalkozásunkat — ahogy ő nevezi — egyszer meg fogjuk szakítani. És hogy bebizonyítsuk számára, hogy mi valóban jó zsidók vagyunk még mindig, úgy rendeztük a dolgot, hogy egyikünk minden péntek este szabad. Kidist csináltunk és zmsirezt énekelünk a szombati asztalnál, úgy mint a régi jó időkben, amikor atyánk még az élők sorában volt és velünk együtt azt remélte, hogy egykor nagy és hires rabbiakká válunk...

A főváros központjában.

Az erdélyi kereskedők találkozó helye.

HOTEL ESPLANADE

BUCURESTI, BULEVARDUL ACADEMIEI 8.

Tulajdonos: JACOB FRIEDMANN.

Schweizi vezetés. Legmodernebb komfort.

Szobaárak 150 lejűl feljebb.

Berlin, hogy ma valóban minden erőt össze kell fogni, főképpen a vállalkozókat, akik hozzá akarnak járulni a Palesztina felépítés gazdasági munkájához. Végül azt az érdekes kijelentést is tette, hogy a német zsidók bevándorlása, vallási szempontból nem lesz nagyon hasznos. Főképpen a szombatmegtartásának kérdését fogják kedvezőtlenül befolyásolni a német bevándorlók. De azért nem szabad pesszimistáknak lenniük...

Érdekes megvilágítása ez számos aktuális kérdésnek, amelyet a mizrachizmus leghívatottabb képviselője tett.

A zsidó „üzlet”

Ugy hisszük, már írtunk róla. De most ismét aktuális. Lengyelországban kimondottan filozofia éra van. A zsidók iránt megbecsüléssel vannak és ha nagy is a gazdasági nyomor és az állami antiszemitizmus nem is lennének erősen, mégis, valahogy nyugodt atmoszférában dolgozhat a három és fél millió lengyelországi zsidó. Miért? Nagyon egyszerű a kérdésre a felelet. Mert a németellenes világhangulat Lengyelország politikusi káriját akadályozza és ezért kell neki saját zsidóságának szimpátiája, meg a világ zsidóságáé.

Ez a zsidó „üzlet”. Hatszázezer német zsidónak rosszul kell menjen a sora, hogy három és fél millióan javuljon. Látszatra nem is rossz „üzlet”. Hatszor annyian jobban megy, amiért a németeknél annyira üldözték őket. Jó „csere” de azért nem kértünk belőle. Elengedjük volna és sokkal szebb és méltóbb lett volna a XX. századhoz, ha a lengyel zsidó tömegeknek jól ment volna sora, anélkül, hogy 600.000-nek maritumot kellessen szenvedni érte.

A gázháború és a német zsidó gyermekek

Megszoktuk már, hogy mióta Hitler uralma van, még a legnagyobb beszélgetés mellett is, mindennapos vállvonogatással menjünk el. Még arra sem vagyunk képesek, hogy hűen regisztráljunk minden kilengést, gyilkosságot és maritumot, amit a német zsidósággal szemben elkövetnek. De a német kormány legújabb rendelete még a legegyszerűbb szíveket is megremegteti és valami hiheletlen barbárságot, bestialitást, szadizmust leplez le őszinte valóságában. A bíralmi kormány rendelete értelmében ugyanis gázfúvókák és a zsidó gyermekek nem kell, sőt nem szabad ellátni gázmáskák és meg kell venni főlk minden mentőkészüléket. A német zsidó gyermekektől.

Hitlerék tehát szemérmetlenül odadobják egy közeli gázháború áldozatainak a német zsidó gyermekeket és még a legfontosabb fontosság, hogy ezt a leplezettel ömeggilkosságot eltitkálják. Nyilván odakiáltják a német zsidóság és a világ kulturkövetelményének arcába, hogy: íme ezt tesszük. És ebbe senki sem akadályozhat meg bennünket!

Ha azonban pusztán ezt a tényt mondánánk el a nemzetiszocialista tömeggyilkosok rendszeréről, még korántsem közelítenénk meg teljesen a valóságot. Szervesen hozzájuk tartozik az is, hogy míg az embert szabad prédának tekintik, akibe minden párttag beleeresztheti golyóját, vagy cigarettá tüzelt halálra kihozhatja, addig az állatokat a törvény legnagyobb szigorával védik meg minden esetleges inzultusól. Valóban frappáns megnyilatkozás! Ennek igazabb lélektani igazolást senki sem állíthatott volna ki számukra. Eltitkolták a vivszekciót és a rituális vágást. Megtiltották, hogy patkányokat ludományos kísérletezés számára felhasználjanak, de a zsidókat a horogkereszt faszizmus kísérleteire mindenki felhasználhatja!

A világtörténelem legelsőlébb korszaka is elhalványul a bestialitásnak ezen a fokán...

Zsidó gyermekek a nemzetiszocializmus fogaskerekei között

A londoni „Manchester Guardian” nemzet-orozági levezetője fölülbéli cikket közöl a német zsidó gyermekek sorsáról. A cikk egyes részletei tragikus képet festenek a zsidó gyermekek jelenlegi helyzetéről. A gyermekáldozatok tehetetlenül vergődnek a horogkereszt fogaskerekei között és talán egész életükre megbélyegzi őket az a lélektani tapasztalat, amelyet a horogkereszt uralom olt beléjük.

A német iskolákban ma már lassan kicsuszik a faji nevelés a tanító és tanár kezéből és a tanuló veszik ezt át. A beutáni népiskolában például a „német” gyermekek egy határozatot hoztak, amelyben kijelentik, hogy nem hajlandók a zsidó gyermekekkel egy padban ülni. „Nem akarunk a zsidókkal keveredni” — mondják a határozat egy passzusa, és valóban nemcsak a beutáni népiskolában, de egész Felső-Sziléziában, valamint számos német iskolában felállították már a zsidó padokat, amelyek teljesen el vannak különítve az árja gyermekek helyeitől.

A fenalított és megmégelyezett német gyermek-újság azonban nemcsak határozatokat hoz, de terrorizálja a tanítói kart. Egy tanítónak, aki védelemre kelt egy bántalmazott zsidó gyermeknek, nyilvánosan bocsánatot kellett kérnie a tanítólélektől, mert féltanítékkel különben az állását. A gyermekkezekben szintén folyik a nemzetiszocialista mérgezés. E célra gyermekáldozatok állítanak sorompóba, amelyeknek szövege öntudatlanul is foglyul ejti őt a gyermekek fejében. Gyakran megtörténi tehát, hogy játékok során 5-6 éves gyermekek nem akarnak zsidójátársáikkal együtt játszani.

Az iskolákban napirenden vannak, hogy az árja gyermekek fölkelésükkel horogkeresztet hasonlítanak a zsidók ruhájába, vagy bemámozzák könyveiket ormoian Hakenkreuzokká. Kis zsidólánykáknak, társnőik mindenürgben horogkeresztet hasítottak a köntényeikbe. Ebben a szórakoztató „játékokban” természetesen senki sem zavarja az „árja” gyermekeket és maguk a tanítók, még a legjobb hajlandóság mellett is kénytelenek szótlanul elhárni a legocsmányabb gyermekbrutalitásokat is.

Oppelben 6 árja fiú, 13 éves zsidó tanulókat behurcolták egy mellékhelyiségbe és kényszerítették, hogy olt egy elkészített szeges deszkára lérdeljen. Ebben a helyzetben megkövetelték tőlük, hogy „Heil Hitler”-t kiáltssa. Ez a borzalmas kínzás, amely teljesen szétroncsolta a gyermek lérdelt, mindaddig tartott, míg egy arra járó felült keresztény nem szabadította ki az ártatlan gyermeket, lérsai karmából.

Gietelitzben azonban egy zsidó gyermeket annyira megviselt az állandó kínzás és folytonos üldözés, hogy öngyilkosságot kísérelt meg. Sikertől megmeneteni az utolsó pillanatban az élének, de az orvosok megállapították, hogy a nagy lelki megrázkódtatások következtében üldözési mániába esett.

Tekintélyes orvosok állapítják meg, hogy a német iskolák poklában minden zsidó gyermek élete veszélyeztetve van, de idegileg, mindenféle kizáróan széjjelroncsolták őket, egész életükre.

Hogy a tanítók mennyire ki vannak szolgáltatva a tanuló akaratának, arra igen jellemző az a levél, amelyet a nürnbergi „Stürmer” hivatalos nemzetiszocialista sajtó egy német szülő tollából közöl. A „gondos” szülő egy nemzetiszocialista tanítóra panaszokoznak, mert

az gyermeküket büntetéssel fenyegette meg, mikor az leken egy zsidó tanulónak egy „zafos pofont” és azt állította, hogy „a zsidók is emberek”. Ugyanez a tanító még azt is megette, hogy amidőn az árja gyermekek frontot alkítottak az osztály 3 zsidó tanulója ellen és énekelni kezdtek a „Volk, ans Gewalt” című népdalt, amelynek egyik szakassza így szól: „Und Jude der Tod” — egy beszédet intézett hozzájuk, melyben védeembe vette a „zsidó kamaszokat” és a legszigorubb büntetést helyezte kiadásba, ha a zsidó heccok tovább is folyni fognak. A hivatalos lap szerkesztője ehaz azt fízi hozzá, hogy „a pokolba az ilyen tanítókkal” és bár a tanító is tagja a náci pártnak, „zsidó szolgának” nevezte és felszólítja, hogyha a jövőben nem változtatja meg álláspontját, úgy haladéktalanul lépjen ki a pártból és mondjon le a tanítói hivataláról. Így kényszerítik azokat a tanárokat is, hogy részt vegyenek a zsidó gyermekekkel felőlő hóhérmunkában, akiknek még maradt némi humanizmus és becsület.

Az Egyesült Államok demarsa a német kormányhoz

Washington. — Az Egyesült Államok kormányának eddig 27 olyan eset jutott tudomására, hogy Németország területén amerikai állampolgárokat bántalmaztak. Ebből mindössze 7 olyan eset történt, hogy nem nemzetiszocialista párttagok voltak a tettesek. A német halálások mindannyiszor sajnálatokat fejezték ki és kílátásba helyezték a tettesek megbüntetését, amely azonban sohasem következett be. Mindössze két esetben fogalomszerű letartóztatásokat a rendőrség, de a bíróság az egyik esetben ill is felmentő ítéletet hozott azon a címen, hogy a tettes egy árja, míg az áldozat egy amerikai zsidó volt.

Az USA berlini kövele közölte tehát a német kormánnyal, hogy az amerikai kormány nem elégedett meg továbbra is a hivatalos bocsánatkérésekkel és követeli, hogy a jövőben a legszigorubbban torolják meg a merényleteket, valamint közöljék minden esetben a büntetés módját és időtartamát is a nagykövettel.

Az amerikai sajtó elégtelleg veszi tudomásul a kormány erőlyes demarsát és megállapítja, hogy amennyiben a német kormány nem fog gondoskodni kellően az amerikai állampolgárok biztonságáról, úgy a washingtoni kormány kénytelen lesz saját maga gondoskodni, hogy német földre lépelt amerikai állampolgárok élet és vagyonbiztonságát megvédje. Hull amerikai államtitkár nemzetországi tartózkodása során maga is szemtanúja volt egy olyan esetnek, midőn SA. legények brutalizáltak egy amerikai, és a rendőrök, bár módjukban lett volna, nem akadályozták meg az inzultust.

Goldmann Bernát

orth. kóser vendéglő Prága

II. Truhárska 10 II. emelet.

A legnevesebb szlovákiai orth. rabbi hecsherével

HIREK

„Népünk” cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5694

Péntek: Chesvan 7. okt. 27.
Szombat: Chesvan 8. okt. 28.
Heli szidra: לך לך
Heli hállóra: למה למה

Szombat kezdete:
Fűzet bezárás 5.00
gyertyagyújtás 5.10
Islenfészlet kezdete 5.15
Szombat befejezése 6.15

Felhívjuk előfizetőinket, különösen azokat, kik inkasszásainknak nem olt módjában felkeresni, hogy hátralekös előfizetéseiket számunkra haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek. Kijelölát előfizetőink nemzetközi postautalványon küldhetik be hátralékukat. — Kérjük olvasóinkat, hogy nehéző munkánkban támogatásnak bennüket, hogy apunk továbbra is teljesíthesse hivatalát és hogy akadálytalanul küldhessék a „jövőben is címükre lapunkat. A „NÉPUNK” kiadóhivatala.

Zsidó néptribunok teljesítsétek kötelességeket

Most, amikor az antiszemita fertőzés egyre fenyegetőbb nézjellet rajzolódik a romániai zsidóság egére, szinte parancsszó szükségessége, hogy a zsidóság zárt sorokba tömörülve parrotzza ki ellenségeinek támadásait.

Mi természetesen nem gondolunk egyenruhás rohamcsapatokra, amelyek felgyógyt a harcot az egyenruhás cusziták, codreanisták és hilerista szászok megszerzett osztágotól. Ellenben arra gondolunk, hogy a romániai zsidóságnak hiányzik az a képviselő, amely kéző súlytal léphessen fel a törvényes kormány előtt, hogy a zsidóságot a fenyegető veszedelmek elől megóvja.

Már rámutattunk arra a végeletes ideológiai különbségre, amely a romániai zsidóság két politikai szervezete, még pedig a Román Zsidók Egyesülete (Uniuua Ebreilor Románi) és a Zsidó Párt között fennáll és amely talán aprólépra elaszól, ahelyett, hogy a zsidóság érdekében áthidalótnék.

E csoportok mindegyike a romániai zsidóság értékes vezértípusait mondhatja magáénak, azonban az említett ideológiai különbségek következtében az erők egyesítése helyett, az erők összemérése folydan, meg „inter duo litigantes tertius gaudetur”.

Mindegyik csoport magának vándikálja a jogot ahhoz, hogy a romániai zsidóságot képviselje és miután megegyezni nem tudnak, egymás nélkül, gyakran egymás ellen csinárlják politikai sokkhuzásukat, a harmadik, tehát kiüldölő szemléző hangos gaudiumára.

E bator szisztéma aratta a múlt évi nyári parlamenti ülészekabban groteszk dialógát, amikor is a képviselőházban Mihu Weissman zsidó-párti képviselő védelmezte Robu és társai antiszemita képviselő hangos ellenmondásait közepette, a Zsidó-Párt programját és politikai létjogosultságát és amikor már minden erőt a Ház asztalára fektette, nem ő, hanem dr. Weiss Aureliu nem tudom milyen párti zsidó képviselő szeszsz közbevetésére vonta ki a Ház lapsalát, aki azt fejegette, hogy a zsidóknak az a kötelességük, hogy a román politikai pártok közötti elvegyűlöle, a többségi pártok keretén belül egyezzenek politikai céljaikat megvalósítani.

Szóval a cuzista képviselőkh mellett, még a nem zsidó-párti zsidó képviselő oldalmaddsa ellen is védekeznie kellett Mihu Weissmannnak, ami a többségi képviselőkh arcára mosolyt esalt, de ez az egész tragikomédia a zsidóság számjálát terhelte.

Nos, a Román Zsidók Egyesületének lapja, a Curierul Israelit, amelynek politikai vezérköreit Horia Carp, volt szenátor, a bu-

karesti zsidó hitközség fölülkára írja, aki évek óta hadakozik lapjában a Zsidó-Párt ellen, most ismét szemére veti e párt képviselőinek, hogy a zsidóságot fenyegető szélső jobboldali fenyegető megmozdulásokkal szemben, a zsidóság kéző képviselőit nélkülül van.

Mi, akik elítéljük a zsidók testvérharcát és nem helyeselhetjük az U. E. R. politikáját sem, amikor állandóan bevészlik a riadts zsidó politikai párttal, ahelyett, hogy a békülös utjait keresné, most kénytelenek vagyunk igazat odni Horia Carpnak, hogy nem látjuk zsidó képviselőink megmozdulását a zsidóság nyílt ellenségeinek megfékezésére. Amikor, mint tapasztaltuk, Bukovinában a jól megszerzett földalati antiszemitizmus már kilört és a rombol, és a vasgáda az ország különböző helyein nyílt támadásokba megy át, az erdélyi zölés-szész mozgalom pedig szeméink előtt vedik át horogkeresztet alapulát, amikor tehát az ellenség már kapunkat döngelt, akkor joggal várja el Nagyrománia zsidó lakossága saját képviselőitől, hogy haladéktalanul teyge meg a szükséges lépéseket a kormánytól, rámutatva a szélső jobboldali mozgalomk veszélyeire, amú is inkább meri a jazon román politikuskok is egyh nagan elítélük a kormány engedélyességét e mozgalomkkal szemben és így zsidó politikuskok csak nyíltl ajtkat döngétnék, ha saját felhasználással is áldámasztanák azt, amit a román demokrata közölemény és sajtó, valamint a román realpolitikuskok is követelnek a kormánytól: a szélső jobboldal letörését.

Óriási hibának tartjuk ezt a struccpolitikát, mert semmi jól sem várunk tőle. Tanulhatunk a saját multunkból és tanulhatunk a közelmúlt eseményeiből. Ha saját vallási irodalmunkot nézzük, csak Mordechoj magatartására hivatkozhatunk, aki a vesztőy küszöbén nyíltan felledette az uralkodó előlt Eszter királynő révén a zsidó népet fenyegető veszélyt. Ha a közelmúltat és a múlt tekintjük, láthatjuk, mi jelentett Németországban a szocialista kormány habozó politikája a nemzeti szocializálék ellen: saját magának a megsemmisítését és egy nagy nép katasztrofális megfélemlését, ahol azonban a zsidók játsák a bábok szerepét.

Szerintünk a zsidóság minden felelős lényezőinek haladéktalanul meg kell mozdulniok. Most nem pártarcokokról van szó, hanem a lenni vagy nem lenni kérdése on feladva. Mozduljon meg végre a Zsidó Párt, amelynek erdélyi napisajtója is mélyen hallgat e sorsdöntő napokban, és kezd fel a zsidó közöleményt és haladéktalanul vigyék el a zsidó serelemeket a felelős kormány elé. Ne letérlőráznak, de siessenek, anig nem késő!

(Szalmár) Dr. Siern Mór

Egy nagyváradi zsidó asszony tragikus halála. A napokban tragikus eset történt. Egy 32 éves szegény zsidóasszony, Kirschblum Israhel, akinek hét kis gyermekét kellett volna felnevelni, meghalt a zsidó kórházban. Egy légy csipste meg az arcán, a placcon és a légy egy lépézés fertőzést okozott. Vérmérgezést kapott és három nap alatt meghalt. A család teljesen támasz nélkül maradt a legnagyobb nyomorban. A tragikus esetet enyhíti az a tudat, hogy a zsidó szív nem legadja meg önmagát. Egy nagyváradi urisasszony, Dr. Weissman Jenőné felkereste a város jobbmodu zsidéit és 24 óre alatt 10.000 lejt gyűjtött a szerencsétlen családnak.

Felkérjük Nagyvárad zsidó társadalmát ezuton is, hogy járuljon hozzá a szerencsétlen család létfenntartásának biztosításához. Adományokat dr. Weissman Jenőnéhez kérjük küldeni természetesen is. Str. Saguna (Kapuclnussucca) 11.

Csehszlovákiai előfizetőink figyelmeibe! Közöljük CSR-i előfizetőinknek és olvasóinknak, hogy kiadóhivatali föltsíztviselőnk, Rubinstein Samu ur a közeli napokban csehszlovákiai turnéra indul, hogy lapunk számára akvízetés és inasszó munkát végezzon. Kérjük lapunk előfizetőit és barátait, hogy őt nehéző munkájában támogatni sziveskedjenek. „NÉPUNK” kiadóhivatala.

Tüntetések jugoszláviában a Hiller diákok ellen. Bulgáriából jelenlik: Zágrábban és Sarajevóban az emült héten hilerellenes demonstrációk folytak le, ebből az alkalomból, hogy német diákok látogatták meg a diákokot. — Zágrábban 50 lipseit egyetemi hallgóló érkezett egy tanári vezetés mellett, akiket a diákokthonba szállásoltak el. Minthogy a német diákok boran ingben és horogkereszt jelvényvel jelentek meg az otthonban, azonnal el is kellett hagyniok az épületet, mert a bennlékő jugoszláv diáktól-süllet kijelentette, hogy nem hajlandó ezekkel a diákokkal egy fedél alatt lakni. — A jugoszláv diákság önludalós lépése nagy port vert fel a külföldi sajtóban is. — Sarajevóban a zsidó diákok tiltakoztak Vilhelm Gomels szabadegyetemi előadás ellen, aki a mai Németországot dicsőítette. A tiltakozásnak az uccán volt folytatása, amelyhez a nemzsidó hallgatók is csatlakoztak.

Ügyvéd — mint rabbi. A ruszinkói Strij községben nemrég fölítotték be a rabbi tisztét, mely rabbi Abraham Ladir elhunytával ürtt meg. A rabbi állásra löbök között egyetlent fa is pályázott, ki mint ügyvéd telepedett le a városkában. A választást áttalános meglepetés követte. A hitközség kifejezésre akarta juttatni elhunyt rabbijuk iránti szeretetét és egyszersmind követni akarván azt a régi zsidó tradíciót, hogy a chazokoh jogán az elhunyt rabbi fia kövesse, az ügyvédet választotta meg rabbijának. Az ügyvédet, ki jámbor és a szent iratokban is jártas volt, nagyon meghalotta a bizalom és elfogadta a választást. Tanítót fogadtolt maga mellé és buzógó tanulókkal egy haladást mutat fel, hogy tisztét nem sokára betöltheti. Érdekes a dologban az, hogy az új rabbi kikötötte, hogy ügyvédi gyakorlatát továbbra is folytathassa, mert az a fizetés, amit a hitközség neki nyújthat, vajmi kevés.

Korlátlan lehetőségek

tág tere nyílik jövő számunkban. A DIANA sósborszesz meglepetése Önnek is szól!!!

Egy francia képviselő fia zsidó híre tér egy városi zsidó leányért. Warsóból jelenlik: Iteni körökben nagy szeneciót keltett egy romantus átérési história. Egy II. B. nevű városi chussid évek óta harcot folytatott leányával, aki a gimnázium évetézelvél ottant érkezett Párisba egyetemen, hogy előt folyassa tanulmányait. A leány végre győzött s egy év óta Párisban lakol. A gyönyörű leány Párisban megismerkedett egy fiatalemberrel, egy előlék keresztény francia képviselő fiával s csakhamar forró szerelem lángolt fel közöttük. A fiatal ember feleségül akarta venni a városi zsidó leányt, de ez hallani sem akart róla, hogy elhagyja a zsidó vallást. Erre a fiatalember, hosszú meg gondolás után elhatározta, hogy 6 órát a zsidó vallásra. A leány erre hazatért, hogy előkezése szüléit s különösen teológus atyját a készüldött frigyre s beleegyezését kérje ki. De chussid alyja még így sem akart hallani a házasságról, hanem egy szertem elítélt leányt a házából, szertem azonban mindennél erősebb. A leány és végégy, aki közben Warsóba érkezett — felkereste a rabbinátust s segítségét kérték a fiatalember zsidó híre való térítésére. A rabbinátus — miután Lengyelországban tilos a zsidó híre való térítés — egy galicai hitközség rabbijához küldte a párt, ahol a fiatalember már áll is vette meg a formálásoknak s rövidesen megtörték az esküöt.

Horogkereszt Kuba fölött Havanna. A kubai forradalommal kapcsolatosan, megbízható forrásból olyan hírek érkeznek külföldre, hogy Havannában súlyos antiszemita kilengések folytak le. Ellenforradalmi csapatok házkutatásokat tartanak a zsidó lakosságnál és számos letartóztatást fogantatottanak kommunista gyanookok alapján. Illetékes körök bizonyosra veszik, hogy az antiszemita propaganda német nemzetiszocialisták inszcendálják. A zsidó lakosság igen pesszimista jövőjét illetőleg, mert féli, hogy Kubán is végig fog szánálni a jelenlegi zavaros viszonyok közepette egy antiszemita hullám.

Ahol alapja volna a vérvadásnak. Spanyolországban a napokban lefedeztek egy keresztény ugny veszt „vámpir szektát”, amelynek tagjai valóságos vallásos fanatizmussal használták különböző betegségek ellen — megből gyermekek verét. Aki valamit or elővasta a híres német evangélikus teológus, Hermann Strack a zsidó vérvád elleni könyvét: Die Blut im Bergleben. — De But ilyen szekták nem új ág. Természetesen az ilyen szekták létezését nem lehet józan észszel semmiféle vallásközösség rovására irni.

Terjesszék és szerezzék előfizetőket az erdélyi zsidóság egyetlen független és legolcsóbb lapjának, a „NÉPÜNK“-nek. A „NÉPÜNK“-nek egyetlen zsidó asztaláról sem szabad hiányoznia.

— Szép hírközvetési vezetőség. Egy szlovenszói lapban, *Retch* Sámuel verbói főrabbi szinte hihetetlen képet fest egy ortodox községről: Fent ül a templomban első helyen egy ügyvéd, aki egy svéd keresztény nőt vett el, ugyancsak fent ül egy öregember, akinek két leánya kilért és aki az emulit Sorvitsz ünnepeken muszáj után a zsinagógából elsieltet, mert unokája esküvéje volt a katolikus templomban. Továbbá ott reprezentált egy szállodás, akinek csak megbízható chazer-ételt kapható.

— Óriási méretekkel áll Görögországban a zsidó nyomor. Szaloniki. Ebben az egykor virágzó zsidó hírközvetési központban a zsidó lakosság jelentős részét a zsidó börtönök elszegényedése és nyomora. A nyelvények alkalmatlanok, a zsidó statisztikai számok alapján ez a hihetetlen súlyos, amely anyagát magával ragadja a szaloniki zsidóságot. Szaloniki 50 000 zsidó lakos van, ebből 35 000-en tartózkodnak a hírközvetési központban, akik támogatást szorúlk. A görögországi zsidó lapok féltudatosan állapítják meg, hogy a görög zsidóság széles tömegének elszegényedése jelen már a köbör statisztikai számok alapján, az a hihetetlen súlyos, amely anyagát magával ragadja a szaloniki zsidóságot. Szaloniki 50 000 zsidó lakos van, ebből 35 000-en tartózkodnak a hírközvetési központban, akik támogatást szorúlk. A görögországi zsidó lapok féltudatosan állapítják meg, hogy a görög zsidóság széles tömegének elszegényedése jelen már a köbör statisztikai számok alapján, az a hihetetlen súlyos, amely anyagát magával ragadja a szaloniki zsidóságot.

— A történelmi kürt. Szeptemberben a városi Belvedere-kastélyban járt az ott le az az ünnepélyes esemény, melyben a főszerep egy ezüst vöröshatár emelőkürtnek jutott. Ezt az eifelvárosi kürtöt annak idején Bécs zsidósága adta át. A városi főbíró királynak, aki a város felszabadította a török uralom alól. A kürt évszázados viszonylagos állami orosz gyűjteménybe került, majd 50 ezer holland forintért egy Fischer Simon nevű lengyel zsidó vásárolta meg, aki emelőkürtöt lejárta a történelmi emlékek körül Pilsudsky marsallal. Bécs felszabadulásának 250 éves évfordulóján meg is történt a kürt ünnepélyes átadása.

— Kártérítési per Kairóban a német antiszemita ellen. *Kairó.* — A kairói „vegyes bíróság” előtt a napokban igen érdekes kereset tárgyaltak. Umberto Jambes zsidó bankár emelt kártérítési pert a kairói Német Szövettség ellen, amely egyik statisztikai kimutatásában a zsidók kárcs befolyásáról számolt be a gazdasági élet területén. Umberto Jambes kártérítési keresetében, melyet 101 egyiptomi fontban kívánt megállapítani, kimutatta, hogy a német szövetség ezzel a tendenciós statisztikájával ártott minden zsidó vállalkozásnak. A zsidó bankárt a kártérítési per folytatán Leo Castro, Henri Torres és Mora Gialferi képviselik. Érdekes, hogy a berlini nemzetiszocialista sajtó is megemlékezik a kairói perrel és természetesen kijelentik hogy itt korántsem egy kártérítési összegéről van szó, hanem arról, hogy a német birodalom ellen igzaló propagandát folytatassanak. Erre a célra — írja a néci sajtó — igen kedvező lelaji választottak Kairóba, ahol ugynevezett nemzetközi összejövésű „vegyes bíróság” működik és így kétségtelen, hogy ez a nemzetközi szellem, amely annyit kárt okozott már ez emberiségnek, ezen a jelenlételemnek látszó kártérítési per során is meg fogja bélyegezni a német birodalmat.

— Halálozás. Súlyos csapás érte Fuchs Benjámin, nagyváradi főrabbit, özv. Ringwald Hermáné, szül. Fuchs Rézi budapesti nagynénjének Szimcha Tóra alkalmával történt elhalálozásával. Az elhunyt 8-ik még élő gyermeke volt a dicső emlékü szeretői forrásának. Az elhunytat boldogult férje nagy tisztelettel volt és mint ilyen a budapesti ort. zsidó közösségnek hívták állást töltött be. A temetés szeptember 15-én a budapesti ort. zsidóság nagy részével történt. A nagyváradi főrabbi által tartott megemlékezésén kívül a budapesti hírközvetőség nevében Klein Márkus és az elhunyt fia, Ringwald Wolf bézei ügyvéd méltatták az elhunyt nagyszony érdemeit.

Mommsen és az antiszemilizmus

Hitler egyik beszédében a zsidók ellen intézett és kirohanást és Mommsenne, a nagy történelmesre hivatkozott, mint aki a zsidóságot a népi életre káros, bomlasztó elemnek bélyegezte. Hitler helytelenül idézte Mommsent. Tudnillik Mommsen, akit a mai zsidó kancellár vádossággal a német antiszemilizmus uttorbjének tüntetett fel, tagja volt az antiszemilizmus leküzdésére alakult szövetségnek és egyik röpiratában szót szóra a következőképpen nyilatkozott a zsidókérdésről:

„Nemzetünknek természetesen becsületbeli kötelessége a zsidóság egyenjóságát megőrizni. A császárok, császárok maradtak és az antiszemilizmus csak a császárok lelkeből fakadhat. Olyan az antiszemilizmus, mint a legszörnyűbb járvány, mint a kolerá, amelyet leküzdni nem lehet. De talán egyszer elvonul ez a pestis, amely annyit lelket megzavart és egész kultúránkat száz évvel veltette vissza.”

Az a Mommsent, aki antiszemilizmuszt ilyen erős szavakkal bélyegezte meg, igazán bájos a zsidóság ellen fejeződik használni.

— Súlyos híretek antiszemita agitátorok ellen. Varsó. — A lengyel bíróság az utóbbi napokban súlyos híretekkel mondott ki több antiszemita agitátor fölött. Így a lodzi törvényszék Dогorinski lelkész 1 havi börtönrre és 500 zloty pénzbüntetésre ítélte antiszemita körülmények terjesztése miatt. A pozni bíróság meg sokkal súlyosabb büntetést szabott Oustav Novák és József Novarowski antiszemita agitátorokra, akiket 3 év börtönre ítélt, mert folyékony antiszemita nyugtalanítókat szereztek és folytatták le. A lengyel bíróság példás ítélettel nagy megnyugvással kommentálja a zsidó lakosságot.

— Mindössze 1500 zsidó menekült él Angliában. *London.* Otto Schiff, az angol segélybizottság elnöke, a napokban tette közzé a „Tir” ben a bizottság újabb munkájának eredményeit. E szerint a Hitler uralom kerülése után pár hónappal Angliában 2500 német zsidó érkezett, amelyek száma ma már mindössze csak 1500. A bizottság ugyanis lehetővé tette számos zsidó menekültnek, hogy Palesztinában, vagy más lengereutli országokban elhelyezkedjenek. A menekültek többsége, amely az országba maradt, új vállalkozásokat alapított, amelyek újabb munkaadóknak teremtek az angol munkások számára. Otto Schiff vissza utasítja azon sajtóhírogatásokat, melyek a német zsidó menekültek ellen hangzóak és el kímélte, hogy a menekültek angol letelepedése olyan formában és körülmények között történt, amely nincs ártalmára az országnak.

— „A zsidó nők legyenek egyszerűek és tartózkodók.” A németországi zsidó nők szövetsége a következő felhívással fordult tagjaihoz: „E sorsdöntő időkben minden zsidó nő külső és belső megatartásának jelentősége megnövekedett. Az idők fokozottabb felelősségérzetet, a vallásba való elmélyülést, a formák egyszerűsítését és olyan tartózkodó magatartást követelnek, amely a zsidóság méltóságának megfelel. Minden hívalkodás csak árt egy az egyesnek, nint a közösségnek és elengedhetetlen állásfoglalást provokál. Ezért legyenek a zsidó nők egyszerűek és tartózkodók, mert ezt követeli a zsidó közösség érdeke.”

Ezenorák gyertyatartók, serlegek, S evőszekők, T templomi kegyeszek, bármily művészi kivitelben legolcsóbb árban.

Gyártása és eladása: „Tacamul” ezüstáru gyárban CLUJ, Str. Gen. Neuculcea (Koruis-u.) 6.

Palesztinai hírek

A városok és kolóniák munkáskonferenciája. felhívással fordult a palesztinai munkásokhoz, amelyben kéri, hogy az építkezési és nyilvántartási munkákat egy későbbi időpontra halasszák, hogy így felszabaduljanak azok munkások, akikre most a mezőgazdasági munkákra felkértek van. Teleneg ügyosztó a mezőgazdasági munkásokban is nagy kereslet mutatkozik, amelyet a helyi munkások nem tudnak kielégíteni.

A jaffai városi tanács elhatározta, hogy a tulajdonát képező kikötői árurakirakat 18.000 tonnáért eladja a kormányat, hogy ezen, valamint a más beszedések segítségével rendezhassa végül a kikötőt és a hozzávetőleg uccak kiszélesítését. Tervezeték, hogy a kikötőtől egy széles és egyenes utat építenek Telaviv kereskedelmi központjához.

Tel-Aviv külvárosának, Ramat-Gannak egy modern gyári negyede való felépítése nagy előrelépés. A munkások munkáját felhívott selyemgyár működik itt, amely az ország legnagyobb ilyen vállalkozása. A közeljövőben egy selyemfeldolgozó bevándorlók elszállásolása.

Tel-Aviv városi tanácsa elhatározta, hogy a lömeggel bevándorlók köztélésében azonos gondokat okozó lakásproblémát egyelőre úgy oldja meg, hogy a város központjában nagy sátor-bérekokat állít fel, ahol ideiglenes, különösen az új német bevándorlók meg húzódnak. Egyebeket teljesen lehetetlen volna a bevándorlók elszállásolása.

A hivatalos kimutatás szerint július hónapban 2807 bevándorló érkezett az országba. Ebből 2705 zsidó bevándorló volt.

A jeruzsálemi zene és színész konzervatórium igen szép eredménnyel mutatkozott be a közönségnek. A konzervatórium tanári testülete most igen kiváló német erőket gazdagított.

Öt zsidó gyermek, kik felügyelői nélkül fürdtek a Jordánban, belefulladtak a mély vízbe.

Négy arab sejkett vett őrizetbe a palesztinai rendőrség, azon gyanúok alapján, hogy arab terrorista szervezettel tagjai.

Az arab nemzeti szövetség most hozta nyilvánosságra a Palesztinában és külföldön lefolytatott gyűjtőakciójának eredményeit, mely 2180 fontot rug.

A „Palesztina Gazette” kormánylap közli, hogy szeptember utolsó napiban 14 hazai, két külföldi kereskedelmi iroda, továbbá 2 részvénytársaság és 9 más vállalkozás létesült Jeruzsálemben.

A kormány 10 000 font hozzájárulást szavazott meg a Jaffa város évi költségvetéséhez.

A „Palestin” arab lap közlése szerint a bencsai kerületben 29 000 dunám föld került újra zsidók tulajdonába.

A „Nescher” cementgyár naponta háromszori 8 óras schichtben dolgozik megállás nélkül, de ennek dacára nem képes ellátni a helyi szükségletet, úgy hogy Olaszországból és Jugoszláviából exportálják a szükséges mennyiséget. A „Nescher” cementgyár már hosszabb idő óta bentellett a külföldi exportól.

Hivatalos jelentések szerint az alkalmazottak helyzete Palesztinában nem olyan kedvező, mint a kézműveseké. Jeruzsálemben 60 állá nélkül alkalmazott van.

A palesztinai rendőrség újabb rendőrbiztonságot állított fel a kertvárosok körül Palesztinában tartózkodók felügyeletére. A rendőrbiztonságban egy angol, egy zsidó és egy arab vesz részt.

A jeruzsálemi bíróság két héli börtönrre ítélte Áron Zuckerman letelevőt, aki a Jumpipurkor a melle után, sajtóhírogatással akarta az ünnepeket betelni és nem akart elérni a régi hagyományos szokástól, noha a kormány az 1929-es zavargások óta rendszerileg tiltotta ezt el. Ugyanez úggyal kapcsolatosan Mordechai Nissenbaumot, aki a rendőroket megakart akadályozni Zuckerman letartóztatásában 5 font pénzbüntetésre ítéltek, vagy egy héli börtönrre. Nissenbaum kijelentette, hogy nincs módjában a 5 fontot kifizetni és inkább megarta vállalja az egy héli börtönbüntetést.

Tel-Avivban két vállalkozó, a Makkabi sportpálya szomszédságában lévő narancsültényt megvásárolta arab tulajdonosától abból a célból, hogy egy új elővárosi telepet rendezzenek be. A területet 60 parcellára osztották fel.

Haifa-hoz tartozó egy új kertváros részére kijelölt területet, amely a haifa-öbölben a várostól 6 kilométernyire terül el, letették az új vízvezeték alapkövet. Egyidejűleg tíz új ház építését kezdték meg.

Palesztinai jelentés szerint az utóbbi időben a következő új gyárak létesültek, illetve vannak létesülésben: Úveggyár a Haifa-öbölben, 150 munkással, rizshántoló üzem, bogyár 25 000 font alapkövet, 150 munkással, ajtó- és ablakgyár, autókároszeriágyár, gépgyár és öntőde, gipszgyár, butorgyár, lámpaárnyékgyár, villanylámpagyár, orvosi szerek, gyógyszergyár, építési anyag, téglá- és márványlapgyár, porcelángyár. Ez ezekbe investálandó tőket összesen 200.000 fontra becsülik.

Egyesületi hírek

Az ungvári Talmud-Tóra egyesület a hírközvetőség zéról évi 60 000 kc szubvenciót kapott, mely összeg már az 1933. évi költségvetésben 40 000 kc-re lett lezállítva. Ezen összegért tartozott a Talmud-Tóra minden a szegény gyermekek dajkáinak felvéni. A mostani új évről kezdődőleg a hírközvetőség a szubvenciót teljesen beszünteti, a szegény gyermekekét saját közpénnyel után beírja és a Talmud Tóra választmányával együtt állapítja meg a tandíjakat, amelyek a hírközvetőség minden szegény gyermekét a jövő zarámban fizetni fog. Szubvenció helyett fenyegetés tandíjközponttá lesz.

A Podk. Rusi orsz. hivatal az ungvári hírközvetőség választások ügyében a kisebbség p-nasza folytatva a vizsgálókat megindította. Erre vonatkozólag első sorban Kohn József főrabhoz írt lezített kérdéseket. Az elvárták választottbíróságot ker.

A huszár ort. izr. hírközvetőség vezetősége az el-múlt héten tartotta Ezerkötvi H. hírközvetőség elnök vezetésével a főrabbi-jelölti gyűlést. Az elnök tapintatos vezetését a mellé egyhangú jelölést tüntet a következő három jelöltnek a negyedikét elvált előterjesztésére: Grünwald Jona ungvári ros-beszed, Grünwald Jecheskel pápai főrabbi és Tellebaum Joel károlyi főrabbi. Kéményes hogy a választás a legnagyobb békességben fog lefolyni, ezért az a jelölésnél történt. A legfőbb esélye hír szerinti Grünwald Jona-nak van, akit a hírközvetőség prominens vezetői is támogatnak.

A homonnai ort. izr. hírközvetőség vezetőségi választást a pozsonyi Központi Iroda megemissilete, 15 napon belül választott bíróságot neveznek ki a főrabbiállás betöltésére. A boldogult főrabbi fiaának nagy pártja van, akit a hírközvetőség tagjaiak nagy csoportja Sma Hacerethor Homonna főrabbiának nyilvánított.

Aradon az emulit évben az ifjúság megalakította a „Caire Mizrahit”, mely főleg Vajda István érdeme. Az ifjúság nagy szervezeti akcióit indított be, amelyek eredményeképpen az aradi B. H. H. meghívta Ráth Elráimot egy előadás megtartására, mely vasárnap este nagy közönség előtt lett megtartva. Ráth Elráim beszédében kéri a mai zsidóság világhelyzetére és az emulit XVII. évi cionista kongresszus tanulni szavazt meg, a vallásos zsidóságok okója ezért, hogy a boldogult előre tört es megmozg. ragadja a hatalmat, mert nem akarták mindig hatalmi Ezer Jászai színterét és a boldogult el kibáználva fel akar mozdítani építeni az országot, de nem a „Tora” alapján. Felhívja a jelenléteket, a tanácsot meg a „Mizrahit” is. A gyűlés egy ideiglenes vezetőséget választott, mely kimondta a nagy Mizrahit megalakítását. Ezután meg dr. Vajda Jakab beszélt és Vajda István az ifjúság nevében. A gyűlés a határozatokat a „Caire Mizrahit” is, mely aradi zsidóság emlékeztetésre sokáig meg fog maradni.

Az ideiglenes vezetőség a „Mizrahit” ban a következőképpen alakult: Disztribúciók: Scharfstein Jacob, Wesel Jenő. Elnökök: Hirschler Simon. Ügyvezető elnökök: Steiner Jakob Tarselbökök: Dr. Vajda Jakab. Al-elnökök: Sternberg Hugó, Hóag Miksa Tikkor: Sternberg Isak. Disztribúciók: Friedmann S. József. Elterelő: Friedmann József. Hilewitz Sándor. Jevyöz: Hóag Béla. A választmány a következők: Epstein Béla, Farkas Márton, Fogel Ábrahám, Friedmann Emil, Friedman Károly, Hilewitz Herman, Irom Arnold, Kieger Eisik, Láng Illes, Neuhänder Elemer, Nissel Mór, Rosenfeld Gez. Schieffer David Egyidejűleg tartotta meg vezetőségi választást a „Caire Mizrahit” is, mely aradi zsidóság emlékeztetésre sokáig meg fog maradni. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F. szel. Pénzügyos: Nissel Jenő. Ellenőr: Adler Aron. Gondnok: Fischer Manó, Saif H. Chachua vezetésű. Weisman Simon. Könyvtáros: S. József. Bani Tóra-Vavodabitor: Fischer Herzl. A választmány a következők: Elnök: Neuhänder Béla. A választás eredménye a következők: Elnök: Neuhänder Elemer. Disztribúciók: Nissel Moise. Al-elnökök: Schapiro Simon, Stauber Burch. Tikkor: Fischer F

